

Göteborgs
Stad

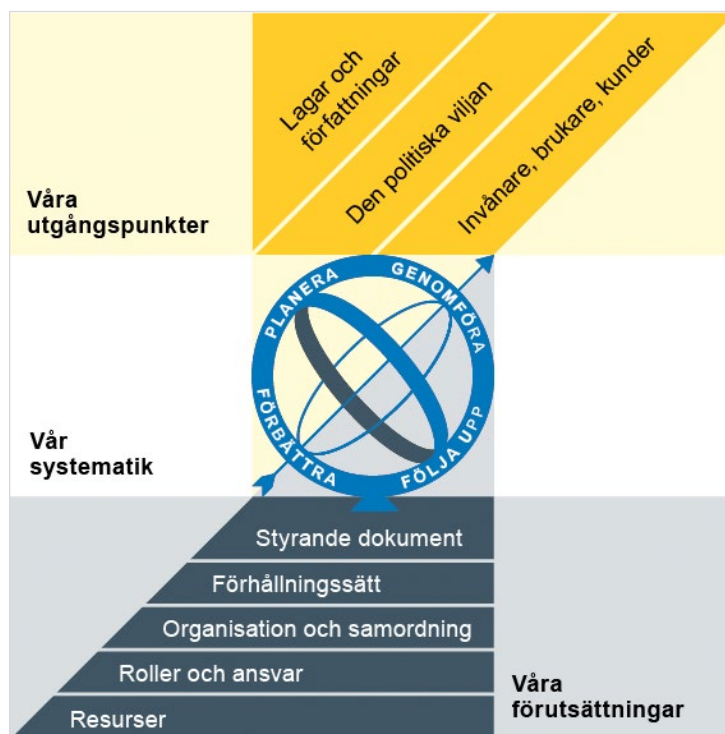
Göteborgs Stads riktlinje för arbete mot våld i nära relationer

Reglerande styrande dokument

Policy
► Riktlinje
Regel
Anvisning
Rutin
Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

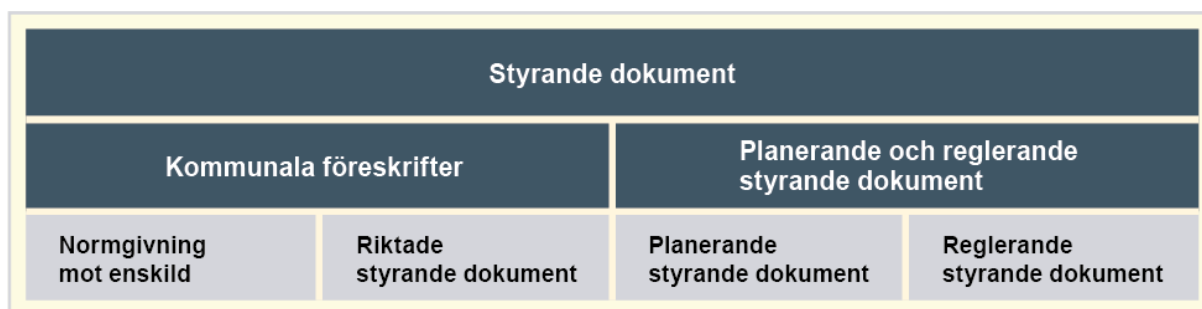

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Dokumentnamn: Göteborgs Stads riktlinje för arbete mot våld i nära relationer			
Beslutad av: Kommunfullmäktige	Gäller för: Stadens nämnder och styrelser	Diarienummer: 0910/16 (0110/20)	Datum och paragraf för beslutet: 2016-10-13 §14
Dokumentsort: Riktlinje	Giltighetstid: Tillsvidare	Senast reviderad: 2021-02-18	Dokumentansvarig: Avdelningschef Stadsledningskontoret, Beslutsunderlag och utredning
Bilagor: [Bilagor]			

Innehåll

Inledning	3
Syftet med denna riktlinje.....	3
Vem omfattas av riktlinjen	3
Bakgrund	3
Lagbestämmelser	3
Koppling till andra styrande dokument	3
Stödjande dokument	4
Riktlinje	5
Kvalitet.....	5
Kunskapsbaserad verksamhet	5
Kompetens	5
Helhetssyn och samordning	5
Definitioner	6
Nära relationer	6
Våld.....	6

Inledning

Syftet med denna riktlinje

Riktlinjen, beslutad av KF 2016-10-13, syftar till att reglera den befintliga verksamheten så att den bedrivs effektivt, rättssäkert och med kvalitet som säkrar likvärdig och icke-diskriminerande tjänster och service. Det stöd som erbjuds ska vara likvärdigt oavsett var i staden personen bor.

Vem omfattas av riktlinjen

Denna riktlinje gäller tillsvidare för stadens nämnder och styrelser.

Bakgrund

Våld i nära relationer är ett omfattande samhällsproblem och är en allvarlig typ av brottslighet som kan förekomma i alla nära relationer. Våldet är alltid en kränkning av de utsattas mänskliga rättigheter. Det finns både våldsutsatta och våldsutövare i alla grupper av befolkningen. Alla stadens verksamheter ska arbeta kunskapsbaserat och icke-diskriminerande. Stadens verksamheter ska främja likabehandling och all verksamhet i staden ska genomsyras av ett inkluderande perspektiv. Göteborg ska vara en hållbar och jämlik stad och det stöd som erbjuds ska vara likvärdigt oavsett var i staden personen bor.

Lagbestämmelser

Kommunallagen (2017:725).

Socialtjänstlagen (2001:453).

Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Brottsbalken (1962:700).

Diskrimineringslagen (2008:567).

Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)

Lag (1982:316) med förbud mot könsstympning av kvinnor.

Koppling till andra styrande dokument

Styrdokument	Beslutande nämnd	DNR el beslutsdag
Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Kommunfullmäktige	2020-11-12
Göteborgs stads folkhälsoprogram	Kommunfullmäktige	2013-06-13

Göteborgs Stads program för en jämlik stad 2018-2026	Kommunfullmäktige	2018-01-18
Göteborgs Stads plan för en jämlik stad	Kommunfullmäktige	2020-04-16
Göteborgs Stads plan för arbete mot våld i nära relationer	Kommunfullmäktige	2016-10-13
Handlingsplan för arbetet med de mänskliga rättigheterna i Göteborgs Stad	Kommunfullmäktige	2016-06-02
Göteborgs Stads plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor	Kommunfullmäktige	2017-01-26

Stödjande dokument

SOSFS 2014:4 ”Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer”.

SOSFS 2011:9 ”Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete”

Riktlinje

Arbetet mot våld i nära relationer ska grundas i

- Relevant lagstiftning
- Internationella konventioner
- Nationella föreskrifter och vägledningar
- Regionala överenskommelser
- Kommunala styrdokument
- Evidensbaserad praktik (EBP)

Enligt 2 kap. 3§ i kommunallagen ska kommuner och landsting behandla sina medlemmar lika om det inte finns sakliga skäl för något annat. Socialtjänstlagen 5 kap. 11 § tydliggör socialnämndens ansvar att stödja och hjälpa den som utsatts för brott.

Särskilda grupper som på grund av bristande observans riskerar att förbises är exempelvis personer som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck. Det krävs särskild kompetens både när det gäller stöd till den som utsätts för våld och förståelse för de sammanhang där sådant våld förekommer. Andra grupper för vilka stödinsatserna kan behöva utvecklas är barn, äldre personer, hbtq- personer, personer med funktionsnedsättning och personer med missbruksproblematik.

Nämnder och styrelser ska tydliggöra medarbetares roller, ansvar och uppdrag samt identifiera utvecklingsområden. Inom nämnden/styrelsen ska det finnas ett gemensamt synsätt när det gäller våld i nära relationer. Samverkan med andra myndigheter, mellan stadens verksamheter samt med ideella organisationer ska vara strukturerad för att fungera på övergripande nivå och i enskilda ärenden. Socialtjänsten har det övergripande ansvaret för att samverkan fungerar.

Kvalitet

Förvaltningarna och bolagen ska ha beredskap för att upptäcka våld, även våld som förekommer bortom föreställningarna om vilka som utsätts och vilka som utsätter. För upptäckt och adekvat stöd krävs normmedvetenhet och ett inkluderande förhållningssätt.

Kunskapsbaserad verksamhet

Stadens arbete mot våld i nära relationer ska utgå från aktuell forskning och beprövad erfarenhet. Kompetensutveckling inom området ska vara en kontinuerlig del av ordinarie arbetssätt och strukturer.

Kompetens

Alla medarbetare ska ha nödvändig kompetens och beredskap att tidigt upptäcka och bemöta personer som utsätts för våld eller utsätter andra för våld.

Helhetssyn och samordning

Riktlinjen utgår från att alla som berörs av våldet kan behöva hjälp. Om ett ärende handläggs på fler än en enhet måste det klargöras vilken enhet som ansvarar och följer upp när en person utsätts för våld alternativt utövat våld.

Definitioner

Stadens arbete ska omfatta alla typer av våld i nära relationer. Riktlinjen omfattar personer som utsätts för våld, personer som utövar våld i nära relationer samt barn som bevittnar våld eller som själva blir utsatta för våld.

Nära relationer

Riktlinjen utgår från definitionen av närstående i enlighet med Socialstyrelsens definition som anges i samband med den s.k. brottsofferparagrafen 5 kap.§ 11 socialtjänstlagen (SoL).

För att någon ska betraktas som närstående ska det finnas en nära och förtroendefull relation mellan den som utövar våld och den som utsätts för brottet. Som närstående relation omfattas i riktlinjen även förtroende- eller beroenderelationer i professionen, till exempel i vård och omsorg. Vem som kan betraktas som närstående ska bedömas individuellt i samråd med den som är utsatt för våld och utifrån den enskildes levnadsförhållanden.

Våld

Våld i nära relationer rör sig ofta om upprepat våld och förekommer i partnerskap, familj, profession eller annan social kontext. Nedan följer exempel på hur våld i nära relationer kan utövas.

Fysiskt	knuffa, hålla fast, släpa, slå, dra i håret, beröva sömn, nypa, sparka, ta strypgrepp, hota med vapen eller tillhygge
Psykiskt	verbala kränkningar, kontroll av post och telefon, förnedring, isolering, utpressning, skambeläggande, hot, nedtryckande uttalanden, ”outa” (hänga ut), skada husdjur
Sexuellt	tvingas utföra eller bevittna sexuella handlingar hon/han/hen inte vill ha del i
Materiellt	hot om eller genom handling förstöra ägodelar, slänga saker som personen tycker om
Ekonomiskt	stöld av pengar, stöld av ägodelar, inte ha egna pengar, inte ha insyn i den gemensamma ekonomin, tvingas skriva på papper/uppge bankkoder, ekonomisk utpressning
Försummelse	exempelvis medvetet felaktig medicinering, bristande hygien, lämna utan tillsyn, försvåra istället för att underlätta exempelvis kommunikation